

De week van
Samen Opleiden 2024

—

Samen Opleiden & Professionaliseren in transitie

11 april 2024 | Congres bij Spant! in Bussum

Platform
Samen Opleiden &
Professionaliseren

Programma

De week van Samen Opleiden 2024

Samen Opleiden & Professionaliseren in transitie

Samen Opleiden & Professionaliseren in transitie, hét thema dat centraal staat tijdens De week van Samen Opleiden 2024. Dit thema sluit naadloos aan bij de huidige ontwikkelingen binnen het onderwijs. Tijdens deze week draait het om van en met elkaar leren. Tijdens het congres op donderdag 11 april ontmoeten we elkaar bij het Spant! in Bussum.

Programma

12.00 – 13.00 uur Inlooplunch

13.00 – 14.10 uur Opening

14.10 – 14.30 uur Pauze

14.30 – 15.30 uur Sessieronde 1

15.30 – 16.00 uur Pauze

16.00 – 17.00 uur Sessieronde 2

17.00 – 18.00 uur Borrel

Waar gaan we naar toe?

	Inlooplunch	Opening & keynote		Pauze	Ronde 1 14.30 – 15.30 uur			Pauze	Ronde 2 16.00 – 17.00 uur		
	12.00 – 13.00	13.00 – 14.10		14.10 – 14.30	14.30 – 15.30			15.30 – 16.00	16.00	16.30	17.00
Plein	Inlooplunch			Koffie & thee				Koffie & thee			Borrel
Foyer 1				Koffie & thee				Koffie & thee			
Podium 1			Opening en keynote			1.1 Hoe beroepsbeelden invloed hebben op de leeromgeving voor (aanstaande) leraren				2.1 Lezing Het lerarentekort; pleidooi voor vakmanschap	
Podium 3						1.2 Gesprekstafels Startende leraren - aanpakken van betekenis voor de onderwijsregio				2.2 Gesprekstafels Samen Onderzoeken, versterken onderzoekscultuur & innoverend vermogen; aanpakken voor scholen, partnerschappen SO&P en onderwijsregio's	
Podium 5						1.3 De lerende leraar als hart van je onderwijsregio Een verkenning van beroepsbeelden van de leraar				2.3 Leraar gezocht! Praktijkillustraties werving van toekomstige leraren	
Podium 6						1.4 Hoe kunnen bestuurlijke netwerken hun impact vergroten?				2.4 Denk en doe mee in de co-creatie sessie over de Nationale Aanpak Professionalisering Leraren (NAPL)	
Podium 7						1.5 De toekomst van samenwerking in de regio: waarden als perspectief				2.5 Rollen van schoolleiders bij Samen Opleiden (po en vo) Wat kunnen beroepsstandaarden betekenen?	
Podium 8						1.6 De programmaleider in transitie!				2.6 Werken vanuit de onderstroom van partnerschappen in transitie	
Podium 9						1.7 Concrete aanpakken bij de Bouwstenen voor Samen Opleiden				2.7 De plek van de werkplek - dilemma's t.a.v. leeruitkomsten in de partnerschappen	
Podium 10						1.8 De beroepsgroep in de onderwijsregio				2.8 Naar een cultuur waarin alle leraren samen leren en ontwikkelen met de leerKRACHT-aanpak	
Foyer 3						1.9 GeLUKT in de driehoek				2.9 Een brede blik op de rollen van opleiders binnen Samen Opleiden	
Podium voor kunst						1.10 Samenwerking in de onderwijsregio als je niet in de lead bent als partnerschap SO&P Wat vraagt dat als partnerschap?				2.10 Partnerschappen SO&P in de lead in voorlopers-onderwijsregio's	
Boardroom						1.11 Zij-instromers mbo tijdens de inductieperiode: wat vinden zij ervan?				2.11 Caribisch Samen Opleiden partnerschappen en leraren in de 21 ^e eeuw!	

Keynote

Delicate verbanden | Hoe regionale netwerken 'Samen Opleiden & Professionaliseren' functioneren

Door: Sietske Waslander, hoogleraar sociologie, TIAS School for Business and Society

Netwerken Samen Opleiden & Professionaliseren zijn delicaat: een heerlijkheid voor fijnproevers; tegelijkertijd breekbaar en broos. Dat is één van de conclusies uit ons onderzoek bij tien van deze netwerken. In deze bijdrage presenteer ik de belangrijkste conclusies uit dat onderzoek, uitgevoerd door een team van TIAS, de Haagse Hogeschool en Oberon. Het onderzoek maakt deel uit van het onderzoeksproject 'Sturen met ruimte' (NRO-onderzoek). Wat maakt SO&P netwerken eigenlijk zo delicaat? Hoe functioneren deze netwerken in de praktijk en wat zijn de grootste dilemma's? En wat hebben we geleerd over factoren die wel – of juist niet – bijdragen aan de impact van netwerken SO&P?

In gesprek

Na de keynote gaan we in gesprek over de conclusies die Sietske Waslander schetst en wat dat betekent voor de samenwerking in partnerschappen Samen Opleiden & Professionaliseren en de onderwijsregio.

- Jeroen Gommers, bestuurslid PO-Raad, bestuurder Stichting Monton
- Adnan Tekin, voorzitter MBO Raad
- Erica Schaper, vicevoorzitter VH, bestuurder NHL-Stenden Hogeschool
- Jeroen Geurts, Rector Magnificus van de Vrije Universiteit Amsterdam, Bestuurlijk Trekker Leraren Universiteiten van Nederland
- Tamar van Gelder, voorzitter AOob
- Manon Koldewijn, programmadirecteur Realisatie Eenheid

Ronde 1

14.30 – 15.30 uur

1.1 Hoe beroepsbeelden invloed hebben op de leeromgeving voor (aanstaande) leraren

Door: Marco Snoek, lector Leren & Innoveren Hogeschool van Amsterdam

Zaal: Podium 1

Samen Opleiden heeft niet alleen betrekking op het begeleiden van studenten en startende leraren bij hun leerproces, maar ook op het creëren van een rijke en veilige leeromgeving in scholen. Dat roept de vraag op hoe school- en instituutopleiders kunnen bijdragen aan een krachtige leeromgeving binnen de school. Dit is een uitdaging, omdat in veel scholen doorgaande professionalisering niet vanzelfsprekend is en er soms maar beperkt sprake is van een leercultuur. De oorzaak ligt in de manier waarop onderwijs is georganiseerd, waarbij een enkele leraar verantwoordelijk is voor het onderwijs aan een klas leerlingen. Dit kan makkelijk leiden tot een statisch beroepsbeeld dat zich kenmerkt door isolement en tot patronen in scholen die het leren in de weg zitten. Schoolopleiders, werkplekbegeleiders en instituutopleiders die hun studenten, startende leraren en ervaren collega's een rijke leeromgeving willen bieden, moeten zich bewust zijn van deze onderliggende patronen en ze aan de orde durven stellen binnen partnerschappen en scholen.

1.2 Gesprekstafels | Startende leraren - aanpakken van betekenis voor de onderwijsregio

Zaal: Podium 3

In deze interactieve sessie komen vier praktijkillustraties aan bod rond Samen Opleiden, inductie en de ontwikkeling naar onderwijsregio's. Na korte plenaire presentaties gaan we in gesprek om inzichten, ervaringen en ideeën voor nieuwe ontwikkelingen te delen. De praktijkillustraties waar je mee kennis kan maken:

Praktijkillustratie 1

Door: Hetty de Jong, programmaleider arbeidsmarktvragestukken en Mariska Stuivenberg, fondssecretaris, beiden APPO

Het is belangrijk dat iedereen op een goede manier kan werken in het onderwijs. Dus óók jong startende professionals. Wat vinden jong startende professionals belangrijk in hun opleidingsfase en (eerste) baan? Het Arbeidsmarktplatform PO deelt de resultaten van hun verkenning naar de wensen en behoeften van jonge professionals onder de 30 jaar en tot drie jaar werkzaam in het onderwijs met aandacht voor: 1) Wat is er nodig om jonge starters geïnspireerd te houden? 2) Waar lopen ze tegen aan en wat hebben ze nodig? 3) Hoe organiseren we een aantrekkelijke werkomgeving voor hen? Het gesprek richt zich op hoe een aantrekkelijke doorgaande lijn voor jonge

starters in de onderwijsregio georganiseerd kan worden. Wat is regionaal mogelijk en wat is aan schoolorganisaties?

Praktijkillustratie 2

Door: Gerbert Sipman, senior onderzoeker, lectoraat Samen Opleiden & Professionaliseren Marnix Academie

Leraren hebben veerkracht nodig, maar hoe ondersteun je als partnerschap de veerkracht van startende leraren? Het gesprek aan de rondetafel vindt plaats via een praatplaat. Vervolgens wordt de Leerkracht Veerkracht Toolkit geïntroduceerd en worden de mogelijkheden besproken om de toolkit in te zetten in partnerschappen SO&P.

Praktijkillustratie 3

Door: Gerrie Amperse, programmaleider partnerschap Samen Opleiden Utrecht-Amersfoort/projectleider van een Inductie-subsidietraject met vijf po-besturen

Het partnerschap Samen Opleiden Utrecht-Amersfoort nam deel aan het Leernetwerk 'inductie binnen partnerschap', georganiseerd door het Platform SO&P. De opgedane inzichten in de zoektocht naar werkzame principes van doorgaande begeleiding aan startende leraren, met daarbij aandacht voor maatwerk, komen tijdens dit gesprek aan de orde. Hoe gebruikt het partnerschap deze inzichten i.v.m. de diversiteit van

vooropleidingen van de huidige startende leraren? Welke rol kan de opleiding daar (nog) in spelen?

Praktijkillustratie 4

Door: Piety Runhaar, Associate Professor/coördinator Teacher Training Wageningen University en Ilona de Bruijne, beleidsadviseur werkgeverszaken, bedrijfsvoering en bekostiging MBO Raad

De Startwijzer MBO is een waardevol instrument dat al meer dan vijf jaar wordt ingezet en heeft in de loop der jaren veel inzichten opgeleverd. Deze inzichten zijn afkomstig van startende docenten, hun begeleiders, teamleiders, HRM-functionarissen en directeuren. Onderzoekers van de Wageningen University hebben de verzamelde (kwantitatieve en kwalitatieve) data geanalyseerd. Wat kunnen we hieruit leren en toepassen?

1.3 De lerende leraar als hart van je onderwijsregio | Een verkenning van beroepsbeelden van de leraar

Door: Miranda Timmermans, lector Samen Opleiden & Professionaliseren POO/Marnix Academie en Maarten Haalboom, senior adviseur Samen Opleiden & Professionaliseren, namens Platform Samen Opleiden & Professionaliseren

Zaal: Podium 5

In de vorming van onderwijsregio's spelen tal van vragen, ook over de leraar die we opleiden. Welk beeld van het beroep van leraar hebben partnerschappen die met elkaar samen op (gaan) trekken in een onderwijsregio? Welke overeenkomsten en verschillen zien we dan? Hoe worden andere besturen en scholen uit de onderwijsregio erbij betrokken? En hoe verhouden die beroepsbeelden zich tot het landelijk te ontwikkelen beroepsbeeld (door de vakorganisaties)? In deze sessie gaan we aan de hand van casuïstiek in op beroepsbeelden en onderwijsregio's. Eigenheid en gezamenlijkheid en de relatie tot de kwaliteit van Samen Opleiden komen daarbij ter sprake. De sessie leidt tot inzichten in vragen die leven bij de ontwikkeling naar onderwijsregio's en beroepsbeelden.

1.4 Hoe kunnen bestuurlijke netwerken hun impact vergroten?

Door: Sietske Waslander, hoogleraar sociologie TIAS School for Business and Society en Suzanne Gerritsen, onderzoeker Oberon

Zaal: Podium 6

Deze sessie bouwt voort op de keynote waarin de belangrijkste conclusies uit het onderzoek 'Delicate verbanden; hoe regionale netwerken Samen Opleiden & Professionaliseren functioneren' aan bod komen. Het onderzoek biedt aanknopingspunten om de impact van netwerken te vergroten. In deze sessie verkennen we wat die aanknopingspunten concreet betekenen in de praktijk.

1.5 De toekomst van samenwerking in de regio: waarden als perspectief

Door: Wouter Schenke, lector Penta Nova, Academie voor leiderschap in het onderwijs en Eize Stamhuis, programmaleider Partnerschap Scope, Hogeschool Viaa

Zaal: Podium 7

Hoe ga je om met de komst van de onderwijsregio? Welke belangen spelen er vanuit de verschillende partijen? In deze sessie leer je het perspectief van waarden mee te nemen bij de transitie naar de onderwijsregio. De programmaleider van Partnerschap Scope vertelt over zijn ervaringen met waardengericht werken op een studiedag met schoolleiders uit zijn partnerschap. Daarna gaan we werken met het vierkwadrantenmodel, dat komt uit het lectoraat waardengericht leiderschap van Penta Nova. Je stelt jezelf relevante vragen: Wat vind ik belangrijk in de toekomstige samenwerking met partners, welke waarden liggen eronder en hoe komen we tot betere afstemming?

1.6 De programmaleider in transitie!

Door: Jantsje van der Wal, adviseur Samen Opleiden, Training en Advies en Mario Kieft, hoofddocent organisatieontwikkeling en gedrag in organisaties Open Universiteit/zelfstandig organisatieadviseur bij Zindering.Nu | Jantsje en Mario verzorgen sinds 2021 bij het Platform SO&P een professionaliseringstraject specifiek voor programmaleiders van partnerschappen Samen Opleiden

Zaal: Podium 8

Programmaleiders van partnerschappen zijn verantwoordelijk voor aansturing en (door)ontwikkeling van het partnerschap. Ze worden geacht op verschillende niveaus te acteren: beleidsmatig, operationeel en binnen een zeer dynamische netwerkorganisatie. De ontwikkeling van onderwijsregio's heeft direct impact op de rol en positie van programmaleiders. Hoe beweeg ik mij in een nog groter netwerk? Welke krachten zijn van invloed? Welke processen spelen in mijn partnerschap en de regio? Wat is mijn rol, mijn gedrag en invloed? Vanuit deze vragen analyseren we de context en reiken we handvatten om tot breder inzicht te komen en daarmee zowel het eigen handelen als de positie van partnerschappen Samen Opleiden te versterken. Kortom: een programmaleider in transitie!

1.7 Concrete aanpakken bij de Bouwstenen voor Samen Opleiden

Door: Bob Koster, expert FLOT en opleiders vanuit partnerschappen ZAOS, SO I GO, TRION, AOS-West Brabant

Zaal: Podium 9

Door een groep instituuts- en schoolopleiders zijn handvatten ontwikkeld om de zes Bouwstenen voor de Leeromgeving (katern Platform, 2022) bij aanstaande leraren te kunnen ontwikkelen. Zo is er ten aanzien van de bouwsteen Contextleren een aanpak ontwikkeld en in de praktijk uitgetest waarmee studenten zicht krijgen op de eigenheid van de context van de opleidingsschool en geprikkeld worden die context te verbinden met het werken aan hun leervragen. In de sessie delen we de aanpakken voor de zes Bouwstenen (eigen leren, wederkerig leren, contextleren, beredenerend leren, informeel leren, onderzoekend leren) op een actieve manier. Ook laten we tijdens een korte presentatie de samenhang zien tussen de zes bouwstenen.

1.8 De beroepsgroep in de onderwijsregio

Door: Esther de Ruijter, programmamanager OSR/ Onderwijsregio Rotterdam vo-mbo, Jan van Buuren, FvOv, Stephan Rothuizen, clusterleider OSR, Edmée Suasso, programmaleider Kennisnetwerk Lerende Leraren PO Twente en Corry Kocken, programmadirecteur AOS-Oost Brabant vo

Zaal: Podium 10

De betrokkenheid van de beroepsgroep in partnerschappen SO&P is vanzelfsprekend, omdat zij een cruciale rol hebben om Samen Opleiden vorm te geven. De rol van de beroepsgroep in de onderwijsregio's is o.a. hierdoor van groot belang om samen te zorgen voor voldoende, goed opgeleide onderwijsprofessionals die met plezier in het onderwijs werken en investeren in hun professionele ontwikkeling. Drie partnerschappen SO&P delen hun ervaringen. Daarbij gaat OSR in op hoe er binnen hun onderwijsregio al een stap is gemaakt in de positionering van de beroepsgroep. Vervolgens gaan we met elkaar in gesprek over vragen als: Wat is een goede positie van de beroepsgroep die werkzaam is op scholen van partnerschappen SO&P/ onderwijsregio's als gesprekspartners aan de verschillende tafels? Hoe kan hun visie en expertise van meerwaarde zijn ten aanzien van strategisch beleid? Welke andere competenties vraagt dit?

1.9 GeLUKt in de driehoek

Door: Bernadette Laudy, onderwijsconsultant lerarenopleidingen NHL Stenden

Zaal: Foyer 3

In deze sessie verken je hoe het driehoeksgesprek (student, schoolopleider, instituutopleider) kan werken voor studenten met andere achtergronden en leerbehoeften dan reguliere studenten bij het werken aan een leeruitkomst. Flexibel opleiden vraagt om het maken van onderscheid, maar hoe doe je dat? Wat zijn verschillen tussen persona's, waar zie je mogelijkheden en waar zitten de vragen? De opbrengst van deze sessie helpt bij het verdere ondersteuningsaanbod voor partnerschappen in het werken met leerwegaafhankelijke leeruitkomsten. Hoe mooi wordt het als leeruitkomsten enerzijds houvast bieden in het Samen Opleiden en anderzijds ruimte bieden voor de eigenheid van de student en de concrete schoolomgeving!

.....

1.10 Samenwerking in de onderwijsregio als je niet in de lead bent als partnerschap SO&P | Wat vraagt dat als partnerschap?

Door: Judith de Ruijter, programmamanager en onderzoeker/adviseur AO Consult, Petra van Beveren, programmaleider Nieuwe Opleidingschool Amsterdam (po-vo), Winona Ensink, programmaleider Partnerschap Marnix – Partners in Opleiding en Ontwikkeling (po) en Jenny van Eijma, programmamanager Opleidingschool Mondriaan (mbo)

Zaal: Podium voor Kunst

Om de infrastructuur van het partnerschap SO&P goed te kunnen benutten bij het realiseren van de doelen van de onderwijsregio ten aanzien van werven, matchen, opleiden, begeleiden en professionaliseren, is het belangrijk dat partnerschappen SO&P goed zijn aangesloten op de onderwijsregio en een duidelijke positie hebben in de governancestructuur, inrichting van en communicatielijnen in de onderwijsregio. Welke acties kan jouw partnerschap ondernemen om goed aan te sluiten op verschillende niveaus (van uitvoering tot bestuurlijk niveau)? Wat heb je van andere actoren in de onderwijsregio nodig? Welke acties kan jouw partnerschap ondernemen om samen met de andere partnerschappen op te trekken binnen jouw eigen regio? Wat zijn belangrijke randvoorwaarden voor een succesvolle aansluiting en welke oplossingsrichtingen zijn er? Hoe kan jouw partnerschap SO&P bijdragen aan de 100% Samen Opleiden ambitie in jouw regio? Hoe kan je het netwerk dat door je partnerschap is opgebouwd optimaal benutten voor de maatschappelijke opdracht van de onderwijsregio? Vragen genoeg! In deze sessie verkennen we de ervaringen en gaan we in gesprek over de vraag hoe de aansluiting kan worden geoptimaliseerd.

1.11 Zij-instromers mbo tijdens de inductieperiode: wat vinden zij ervan?

Door: Edy van Renselaar, lerarenopleider en onderzoeker Hogeschool Utrecht, lectoraat Werken in Onderwijs en Marloes Warmerdam, schoolopleider Opleidingschool ROC Midden Nederland

Zaal: Boardroom Podium voor Kunst

Zij-instromers mbo staan vaak vanaf dag één voor de klas en zijn dan meestal nog niet met een opleiding tot docent gestart. Daarmee begint hun inductieperiode ook gelijk. Wat maken ze daarin allemaal mee? Welke processen spelen er? We presenteren de resultaten van een interviewstudie met 11 zij-instromers uit het mbo én vertellen over good practices van inductie activiteiten voor zij-instromers. Na de presentatie gaan we met elkaar in gesprek over de sterke punten van de inductiepraktijken in de eigen context en hoe deze breder te benutten.

Ronde 2

16.00 – 17.00 uur

2.1 Lezing | Het lerarentekort; pleidooi voor vakmanschap

**Door: Jacquelin Bulterman-Bos, lector Docent en Talent
Christelijke Hogeschool Ede**

Zaal: Podium 1

Partnerschappen voor Samen Opleiden & Professionaliseren zijn in transitie en dat levert de nodige gesprekken op binnen het partnerschap en de (beoogde) onderwijsregio. Daarbij is het belangrijk om ook het gesprek aan te gaan welke leraar we willen opleiden. Iedereen raakt ervan overtuigd dat het vakmanschap van leraren centraal moet staan. Vakmanschap veronderstelt doen én denken, kennen én handelen, een voortdurende ontwikkeling van kennis van hoofd, hart en handen. Tijdens deze lezing wordt zichtbaar hoe kennen en handelen uit elkaar zijn gegroeid en waarom ze weer bij elkaar moeten komen. Wat betekent deze manier van denken voor de flexibilisering van het curriculum van de lerarenopleiding/partnerschappen, de manier waarop we onderwijsregio's inrichten, het beroepsbeeld en het ontwikkelperspectief van de leraar? Wordt het beroep van leraar daarmee weer aantrekkelijk?

2.2 Gesprekstafels | Samen Onderzoeken, versterken onderzoekscultuur & innoverend vermogen; aanpakken voor scholen, partnerschappen SO&P en onderwijsregio's

Zaal: Podium 3

In deze interactieve sessie komen een viertal praktijkillustraties aan bod rond Samen Opleiden, Samen Onderzoeken en de ontwikkeling naar onderwijsregio's. Na korte presentaties gaan we in gesprek om inzichten, ervaringen en ideeën te delen. De praktijkillustraties waar je mee kennis kan maken:

Praktijkillustratie 1 – Versterking onderzoekscultuur – praktische handvatten

Door: Anje Ros, lector 'Goed leraarschap, goed leiderschap' en kartrekker 'Lerende en innoverende organisaties'

Fontys

Als je het proces van onderwijsverbetering op een goede manier inricht, draagt dat niet alleen bij aan onderwijskwaliteit, maar ook aan samenwerking en samen leren van leraren en daarmee aan een fijner leer- en werkklimaat. Hoe werk je op een cyclische, evidence-informed wijze samen aan urgente vraagstukken en versterk je hiermee de onderzoekscultuur van een school en/of opleiding. Welke praktische handvatten zijn hiervoor om aan de slag te gaan? Hoe kan dit proces vanuit besturen en het partnerschap Samen Opleiden of onderwijsregio versterkt worden?

Praktijkillustratie 2 - Werkplaats Onderwijsonderzoek Amsterdam (WOA) en Samen Opleiden bij AcOA

Door: Jeroen Verzijden, programmaleider en Monique Pijls, onderzoekcoördinator, beiden Werkplaats Onderwijsonderzoek Amsterdam (WOA)/Samen Opleiden AcOA

Hoe kun je als partnerschap benutten wat er in een onderzoekswerkplaats gebeurt en wat er aan opbrengsten is richting aanstaande leraren en de actoren rond die lerende leraar? Tijdens het gesprek zoomen we in op de onderzoeksactiviteiten binnen de school, het onderwijs, en de wijze waarop onderzoekend werken geïntegreerd kan worden in de praktijk. Daarbij is aandacht voor de koppeling met het Samen Opleiden.

Praktijkillustratie 3 – Samen onderzoekend werken in partnerschappen

Door: Niek van den Berg, lector Grenspraktijken van opleiders en onderzoekers, Aeres Hogeschool Wageningen en onderzoeker en Jeroen S. Rozendaal, lector Samen Onderzoekend Werken, Kenniscentrum Talentontwikkeling/ Instituut voor Lerarenopleidingen van Hogeschool Rotterdam

‘Samen Opleiden & Professionaliseren in transitie’ betekent onder meer dat we als opleiders onderzoek nadrukkelijker verbinden met ons werk. Hiertoe hebben we een aantal ondersteunende instrumenten ontwikkeld. In dit gesprek verkennen we deze instrumenten waarmee...

- meer zicht verkregen wordt op een vraagstuk waaraan je (als partnerschap) onderzoekend wilt werken of je student onderzoekend aan wil laten werken;
- netwerken van belanghebbenden bij een vraagstuk in kaart gebracht worden: wie heeft hierin een sleutelpositie en een rol te nemen?
- bepaald kan worden hoe onderzoekend te werk te gaan o.b.v. 8 kenmerken onderliggend aan samen onderzoekend werken.

Praktijkillustratie 4 - Zicht op innoverend vermogen van mbo-docenten

Door: Ceciel Korsmit, docentonderzoeker, Practoraat Docentprofessionalisering Landstede Groep

Leraren(teams) zijn altijd aan de slag met onderwijsverbetering en -vernieuwing. We innoveren volop! Maar innovatieprocessen zijn zeer divers en complex. Leraren spelen een cruciale rol bij deze innovaties en dit vraagt van leraren (in opleiding) innoverend vermogen. Wat is het innoverend vermogen van leraren en hoe kunnen we dit stimuleren in het opleiden van leraren? Het Practoraat Docentprofessionalisering van Landstede Groep heeft praktijkgericht onderzoek gedaan naar innoveren in het mbo, het innoverend vermogen en welke factoren invloed hebben op de ontwikkeling hiervan. Inzichten worden gedeeld en kennismaking vindt plaats met het kaartspel ‘Zicht op! Jouw innoverend vermogen’.

2.3 Leraar gezocht! Praktijkillustraties werving van toekomstige leraren

Door: Michelle McDonnell-De Graaf, Partnerschap AONHW/ coördinerend schoolopleider Regius College, Johan Mathijssen-Aarts, docent Natuur en Techniek/ relatiemanager PABO Avans Hogeschool, Jacintha Melenhorst, lerarenopleider, Fontys lerarenopleiding Tilburg (FLOT), Amy Klingers en Tess van den Berg, beiden student PABO Avans Hogeschool
Zaal: Podium 5

Noord-Holland: Hoe kun je in afstemming met de regionale onderwijsloketten voor werving als opleidingen en/of partnerschappen SO&P een steentje bijdragen in het werven van toekomstige leraren in het voortgezet onderwijs? Of van zij-instromers vanuit de opleidingen en/of partnerschappen SO&P? Binnen het partnerschap AONHW (vo) is werving van nieuwe onderwijsmedewerkers als vanzelfsprekend een taak van alle collega's. Vanuit de verschillende rollen binnen het partnerschap geven we praktische voorbeelden van wervingsactiviteiten. Hierbij benoemen we ook de inspanning en het rendement.

Noord-Brabant: En wat biedt een voorbereidingsmodule op het leraarschap leerlingen van de bovenbouw havo en vwo om ze enthousiast te krijgen voor het beroep als leraar? Hoe geef je inzicht wat belangrijk is aan eigenschappen en kwaliteiten om een goede leraar te zijn? Wij delen graag onze ervaringen om jou verder na te laten denken wat in jouw onderwijsregio de inzet kan zijn van lerarenopleidingen en/of partnerschappen SO&P bij werving.

2.4 Denk en doe mee in de co-creatie sessie over de Nationale Aanpak Professionalisering Leraren (NAPL)

Door: Mario Cosman, Programmamanager Nationale Aanpak Professionalisering Leraren; Remy Wilshaus, Projectleider Ministerie OCW; Marco Snoek, lector Leren & Innoveren Hogeschool van Amsterdam en Gea Spaans, projectleider Platform Samen Opleiden & Professionaliseren
Zaal: Podium 6

Hoe versnellen we met elkaar de professionalisering van leraren in po, vo en mbo? Leraren die in professionaliseringstrajecten formeel en informeel leren combineren. Scholen die vanuit een leercultuur de ontwikkeling van de school koppelen aan de behoeften van leraren en teams. Onderwijsregio's die de handen ineenslaan en professionalisering stimuleren, coördineren en faciliteren. Daarbij organiseren onderwijsregio's co-creatielabs waarin leraren, schoolleiders en opleiders met elkaar aan de slag zijn. Vanuit co-creatielabs ontwikkelen, implementeren, evalueren en verbeteren zij professionaliseringstrajecten. Ze brengen vraag en aanbod bij elkaar en maken daarbij gebruik van de ervaringen van huisacademies en partnerschappen SO&P. Klinkt mooi...maar wat vraagt dat van deze co-creatielabs? In deze sessie spreken we met elkaar vanuit verschillende perspectieven over wat hiervoor nodig is. Hoor meer over NAPL en geef jouw ideeën, kansrijke aanpakken en valkuilen mee voor de inrichting en aanpak van co-creatielabs.

2.5 Rollen van schoolleiders bij Samen Opleiden (po en vo) | Wat kunnen beroepsstandaarden betekenen?

Door: Anke van Riel, opleidingscoördinator Marnix Onderwijscentrum en PentaNova en Anne de Ruiter, projectleider Schoolleiders VO

Zaal: Podium 7

Welke rol heeft de schoolleider en teamleider binnen het Samen Opleiden volgens jou? Hoe zie jij het ideale toekomstbeeld rond leidinggevenden en Samen Opleiden en welke vragen heb je? In deze sessie koppelen we ideaalbeelden en vragen aan de beroepsstandaard voor schoolleiders, door praktisch aan de slag te gaan met dialoogkaarten. Daarbij komt aan bod: welke impact kan en wil je maken? Hoe verbind je de verschillende rollen in een schoolorganisatie met elkaar ten gunste van het Samen Opleiden? Wat levert dit op niet alleen voor de student maar zeker ook voor de teams? En wat hebben leidinggevenden in po en vo nodig om hun rol in het Samen Opleiden te kunnen pakken?

2.6 Werken vanuit de onderstroom van partnerschappen in transitie

Door: Gerbert Sipman, senior onderzoeker en Miranda Timmermans, lector, beiden verbonden aan het lectoraat Samen Opleiden & Professionaliseren Marnix Academie

Zaal: Podium 8

Door de komst van onderwijsregio's worden partnerschappen SO&P uitgedaagd na te denken over hoe zich te herpositioneren. Dergelijke transitieën leiden vaak tot taaie vraagstukken die onder invloed staan van onderstroomprocessen. Een systemisch perspectief kan helpen om de invloed van die onderstroom beter te begrijpen. In deze sessie verkennen we met een meditatieve en een ervaringsgerichte oefening de invloed van de onderstroom op onszelf, de organisatie waar we in werken en het partnerschap waar we deel van zijn. Vanuit gezamenlijke reflectie op de opgedane inzichten zoeken we naar mogelijkheden om de transitie in partnerschappen te ondersteunen middels de onderstroom.

2.7 De plek van de werkplek - dilemma's t.a.v. leeruitkomsten in de partnerschappen

Door: Lisette Haan, projectleider flexibel onderwijs HAN, Marion Verhaegh, programmaleider Opleidingsschool Noord-Limburg, OGVO en Loes Nobbe, programmamanager Samen Opleiden & Professionaliseren/Kwartiermaker onderwijsregio Nijmegen HAN

Zaal: Podium 9

VERVALLEN

In deze sessie gaan we met elkaar aan de slag met dilemma's ten aanzien van een flexibel curriculum binnen SO&P. De werkplek is straks één van de leeromgevingen die de student nodig heeft om leeruitkomsten aan te tonen. Dit stelt ons in de partnerschappen voor een aantal dilemma's: hoe kunnen we de kracht van de partnerschappen benutten wanneer er meer diversiteit is in instroom en doorstroom van studenten? Wat vraagt dit van de praktijkprogramma's in de partnerschappen? En van de begeleiding? Samen met de deelnemers onderzoeken we welke aanpakken er zijn om met deze dilemma's om te gaan.

2.8 Naar een cultuur waarin alle leraren samen leren en ontwikkelen met de leerKRACHT-aanpak

Door: Rinkse Luchtenberg, leraar en Christie van Seventer, schoolleider, beiden van academische basisschool PO Geert Grote in Zwolle – Partnerschap Vista; Marjan Glas en Bas Timmermans, expertcoaches Stichting leerKRACHT

Zaal: Podium 10

Met een sterke onderzoeks- en verbetercultuur in je (opleidings)school, creëer je een omgeving waarin alle leraren samen leren, onderzoeken en verbeteren. Leraren in opleiding vinden in zo'n cultuur een rijke leeromgeving. Het is in zo'n cultuur namelijk voor alle leraren normaal om:

- met collega's doelgericht lessen te ontwerpen en hun handelingsrepertoire verder te ontwikkelen;

- bij elkaar gericht mee te kijken in een (deel van een) les, hier een rijk leergesprek over te voeren en weer nieuwe manieren van handelen uit te proberen;
- samen relevant onderzoek te bestuderen om lessen te verbeteren;
- samen uitdagingen te bespreken en elkaar hulp te bieden.

2.9 Een brede blik op de rollen van opleiders binnen Samen Opleiden

Door: Maarten Haalboom, senior adviseur Samen Opleiden & Professionaliseren, namens het Platform Samen Opleiden & Professionaliseren

Zaal: Foyer 3

In deze sessie staat het samenspel centraal tussen actoren die een bijdrage leveren aan het leren van leraren, met name de werkplekbegeleider, schoolopleider en instituutopleider. Hoe werken zij samen ten bate van het leren van de (aanstaande) onderwijsprofessional? Wat hebben zij nodig om hun rol te kunnen nemen? En hoe kom je gezamenlijk tot meerwaarde voor het opleiden van kwalitatief sterke leraren? Verken de rollen in je partnerschap middels het 'leerlandschap-spel'. Met behulp van het spel wordt inzichtelijk hoe de verschillende actoren binnen het partnerschap samenwerken en hoe zich dit verhoudt tot de doelen en ambities van het partnerschap.

2.10 Partnerschappen SO&P in de lead in voorlopers- onderwijsregio's

**Door: Esther de Ruijter, programmamanager OSR/
Onderwijsregio Rotterdam vo-mbo, Remco Clasquin,
clusterleider OSR/coördinator Samen Opleiden
Wolfert van Borselen Scholengroep, Lianne de Koning,
clusterleider OSR/Coördinator Samen Opleiden Portus
Scholengroep, Femke Gerritsen, programmaleider AOS-
ON/medekwartiermaker onderwijsregio, Hein Nijkamp,
programmaleider aspirant-partnerschap PILOTS en
Brigitte Nijenhuis, programmaleider Partnerschap 2
Zaal: Podium voor Kunst**

De Opleidingschool Rotterdam vo-mbo draagt sinds 2006 bij aan de oplossing van het kwalitatief en kwantitatief lerarentekort in Rotterdam. Inmiddels maken bijna alle Rotterdamse vo- en mbo-besturen onderdeel uit van de OSR en worden jaarlijks ca. 850 studenten opgeleid. De OSR is essentieel in de aanpak van het Rotterdamse lerarentekort en is daarom gekozen als uitgangspunt bij de vorming van de Onderwijsregio Rotterdam vo-mbo. De regio's Twente, Salland, Berkelland en Oost-Gelre vormen sinds januari samen een onderwijsregio voor vo en mbo. De partnerschappen zijn goed op weg in het realiseren van de ambitie om in deze onderwijsregio alle (aanstaande) leraren in het vo en mbo op te leiden via SO&P. Dit ambitieniveau wordt versterkt door de verbinding met de regionale aanpak personeelstekort. In de regio vormen deze vier samenwerkingsvormen een dekkend netwerk en vinden elkaar als het gaat om zij-instroom, de opzet en uitvoering van de peer reviews en het versterken van de samenwerking met opleidingspartners. Tijdens de sessie gaan we in op welke rol wij als partnerschappen spelen in de onderwijsregio (ontwikkelproces onderwijsregio, positie in governance) en ontmoeten we de deelnemers graag in een onderzoekende dialoog om mogelijkheden van krachtenbundeling te verzamelen en te delen.

2.11 Caribisch Samen Opleiden | partnerschappen en leraren in de 21^e eeuw!

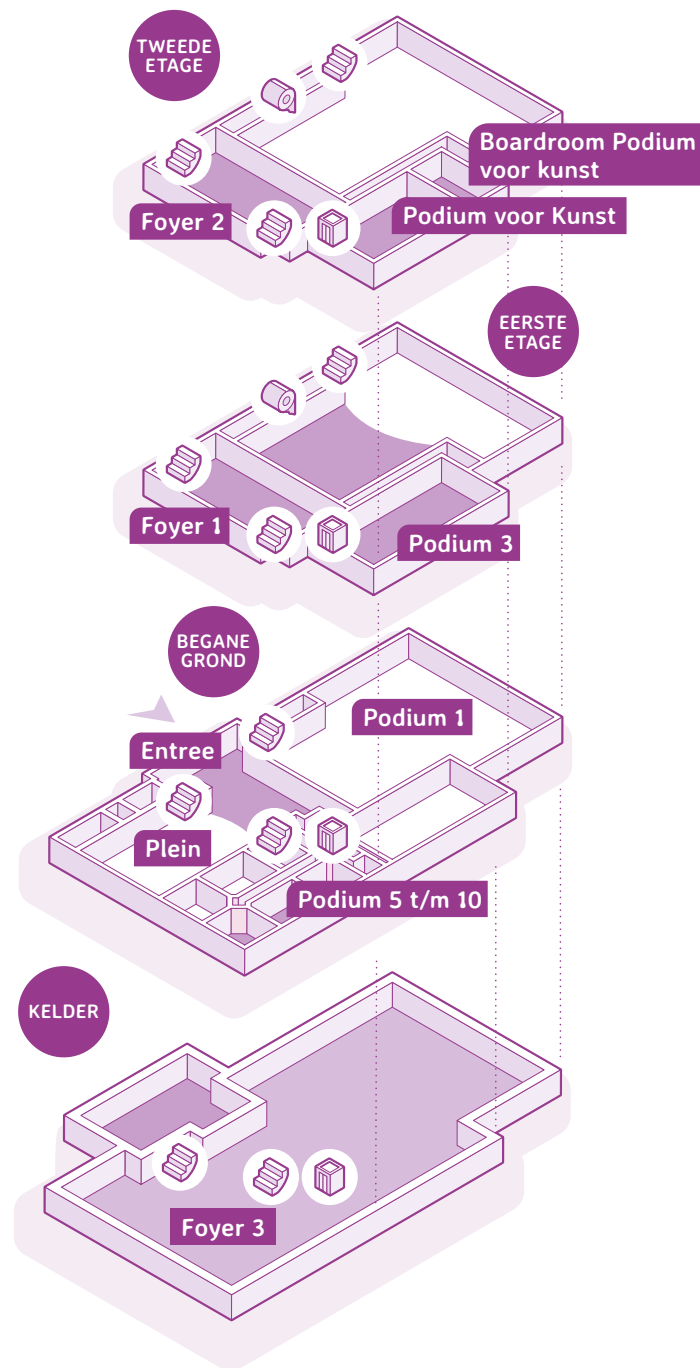
**Door: Door: Marisol Croes, projectleider partnerschap
Kibrahacha**

Zaal: Boardroom Podium van Kunst

Bij partnerschap Kibrahacha leiden we samen de beste Caribische leraren van de 21^e eeuw op. Vanzelfsprekend is het niet. Op Aruba, Bonaire, Curaçao en St. Maarten is het samenwerken in de regio een nieuw verschijnsel. Ogenscheinlijk is er veel gemeenschappelijk, maar onderhuids zien wij een superdiversiteit die moeilijk te overbruggen is. Onze commitment om ons te richten op de brede beroepsvorming – van alle actoren, niet alleen de studenten – is de sleutel tot succes. Hoe doen wij dit? De 8 C's ken je al. Wij hebben een negende toegevoegd, de C van Choice, dit maakt het verschil voor ons partnerschap. Wil je meer weten over de vorming van 21ste-eeuwse professionals? Kom naar onze interactieve sessie, bon bini!

Plattegrond

Spant! Bussum

Samen
Opleiden &
Professionaliseren
in transitie

De week van Samen Opleiden

Platform Samen Opleiden
& Professionaliseren

www.platformsamenoopleiden.nl

Het Platform Samen Opleiden & Professionaliseren is een initiatief van de PO-Raad, VO-raad, MBO Raad, VH en UNL